

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Traditionibus, Id Est, Ritibus In Ecclesia Institutis, autoritate humana.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

DE CONFIRMATIONE
ET VNCTIONE.

NOTUM est, formas consecrandi oleum, magicas & exortivas esse ideo nec vnctiones illæ, in quibus vsus est eius olei, retinendæ sunt, & vetustas hos ritus longe aliter exercuit, quam nunc exercitur. In ritu confirmationis, fiebat exploratio doctrinæ, in quibus singuli recitabant summam doctrinæ, & palam profitebantur se non habere furores Ethnicos & hæreticos, & velle se esse & manere membra Ecclesiæ, & non discessuros à vera sententia, quam tenent & profitebantur. **H**IC mos erat utilis ad erudiendos homines, & retinendos in vera agnitione Dei. Ac in Ecclesijs nostris simulabatur in catechesi iuniorum, & in priuata confessione, in qua palam doctrinam populi explorant. **S**ED ritus confirmationis, qui nunc Episcopi retinent, quid est nisi inanis vmbra? Præterea Vnctio quæ nunc extrema nominatur, fuit olim medicatio, ut ex Iacobi Epistolâ cap. 5. perspicuum est. Nunc spectaculum est plenum superstitionis. Dicunt remitti peccata, per istas vnctiones: & addunt vnctionem mortuorum, quam etiam necesse est improbari. **I**ta hi ritus non seruantur in nostris Ecclesijs, nec ante hæc tempora ecclesia sensit esse necessarios. Cæterum pro ægrotis fiunt publice & priuatim piæ preces, sicut promisit Deus, sed etiam corporum ærumnas petentibus mitigaturum esse, iuxta illud Psalm. 40. **L**inno me in die tribulationis, & ego eripiam te. **F**IVNT & sunt honesta congregatione, & pijs commonesactionibus, & cantationibus.

DE TRADITIONIBVS, IDEST
RITIBVS IN ECCLESIA INSTITUTIS,
AUTORITATE HUMANA.

NATURA rationalis ordinem intelligit, & intellectus ordinem non obscurum testimonium est de Deo, nec viuere homines sine aliqua distinctione temporum, locorum, operarum, quietis, potestatis, sicut in familijs videmus oportere distincta esse tempora laboris, quietis, cibi, somni, & optima quæque natura, in tota vita manserit est amans ordinis. Ac iubet Paulus I. Corinth. 14. omnia in Ecclesia fieri decore & ordine. **F**IVT igitur semper, in principio initio generis humani, ordo aliquis publicorum congressuum, & aliorum quorundam rituum distinctio, habuit plene gravitatis & elegantiam, apud illa excellentia luminata

humani, quando in eodem horto aut tugurio confederunt Sem, Abraham, Isaac, & horum familia, & audita concione Sem de vero Deo, de filio Dei, de distinctione Ecclesie & aliarum gentium, postea simul fecerunt inuocationem.

QUANTVM igitur esse ritus, & ritus honestos ordinis causa oportet, tamen homines proni ad superstitionem facile deprauant hos ritus, asingunt tales obseruationes esse merita remissionis peccatorum, & iusticiam coram Deo: videntur signa in numina, sicut multi statuis tribuerunt numen, & multum superstitione vel tyrannide cumulant ritus: vt superstitione in Ecclesia auxit ritus satisfactionum, vt nominant. Nabuchodonosor, Antiochus, quia iudicant consensum in religione prodesse ad regni concordiam & tranquillitatem, cultus instaurant, quos pariter a subditis obseruari volunt. Iam non superstitione, sed tyrannide noue leges & noua numina proposita sunt. Hæc ita fieri in genere humano, turbati & mutari veras & falsas religiones videmus, & causas miramur, cur non constanter perseuerent homines in veritate à Deo monstrata.

SED vox diuina affirmat, à diabolis impelli homines, vt à Deo deficiant: & natura hominum cæca, curiosa, leuis, amat ludos variarum opinionum.

ADVERSVS hæc magna mala, præmittit & confirmat Ecclesiam Deus: & certam doctrinam tradit, quæ quidem comprehensa est in libris Prophetarum, & Apostolorum, & Symbolis. Quare necesse est considerare, quales sint leges seruandæ, & vnde sint.

Est igitur PRIMA Regula: Nulli creaturæ, non Angelis, non hominibus, non regibus, non Episcopis licet condere leges, aut ritus præstantes cum verbo Dei. Vt horribiliter peccauit Rex Babylonicus, quanquam excellens sapientia & virtute, iubens adorari statuas: hæc peccant omnes homines, qui talibus edictis aut legibus obtemperant: sicut Heua peccabat, discedens à mandato diuino propter diaboli mendacium. Sed vniuersaliter regula seruanda est Acto.

5. Oportet Deo magis obædire, quam hominibus. TALIA sunt edicta, quæ præcipiunt inuocari homines mortuos, aut amplecti falsam doctrinam, aut obseruare impios cultus. De his omnibus tenenda est regula primi præcepti, 1. Corinth. 10. Fugite idola. Talis est & lex de coelibatu Sacerdotum, quam plurimi sine peccato obseruare non possunt. Etsi autem scimus, quid de legum mutationibus vniuersales iudicent, tamen Deus sic ordinauit obædientiam, vt velit nos cum ipso copulatos esse, & congruere cum sua sapientia & iusticia: vnde sunt hæc regulæ immortæ & æternæ, Exod. 20. Non habebis Deos alienos. Item Acto. 5. Oportet Deo magis obædire, quam hominibus. Item Galat. 1. Si quis aliud Euangelium docet, anathema sit.

SECUNDA Regula: Cum vſitatum ſit, ſuperſtitiones adde-
operibus, quæ alioqui ſuo genere erant indifferentia, vt veſci carni-
bus aut non veſci carnibus, necelle eſt ſuperſtitiones & errores qui
adduntur taxare, & in vſu libertatis modeſte oſtendi poſſunt debi-
tæ exempla.

EST autem error non obſcurus, quem ſunt
multorum docentium & populi plerunq; addit, quod docent & ob-
mant, ieiunia & ſimilia opera mereri remiſſionem peccatorum, in
culpæ tum pœnæ: vt & Thomas ſcribit de ſatiſfactionibus, & ipſi
ſic loquuntur.

HÆC Phariſaica imaginatio facile capti-
mos, & obſcurat lucem doctrinæ de beneficijs Chriſti proprijs, & de
gratuita remiſſione, & de fide. Cum enim purant homines mereri
remiſſionem peccatorum his ſuis ritibus, transferunt honorem
tuum Chriſto in hos ritus, & aliquantisper inani fiducia tument.
Ite tamen in veris doloribus ruunt in dubitationes, quæ ſunt cauſa
tio: Et per ſeſe magnum peccatum eſt, non noſſe beneficia Chriſti.

PROPTER hanc cauſam Paulus tam acriter dimittit de-
rogatione circunciftonis, & aliarum ceremoniarum legis Moſis
ne vera agnitio Mediatoris extingueretur, ſi exiſtimarent homines
mereri remiſſionem peccatorum, & iuſtos eſſe hac obſeruatione
gis & ceremoniarum Moſis, ſicut Phariſæi contendebant. Et ſic
monet Paulus, vt caueamus, ne nouis ceremonijs humanis lux Evan-
gelij obſcuretur.

SECUNDVS error minus conſpicuus eſt,
ſed tamen pernicioſus. Poſtquam vident aliqui, non poſſe deſerere
hunc Phariſaicum errorem, delabuntur huc. Eſi, inquit, non deſerunt
rentur hæ ceremoniæ remiſſionem peccatorum, tamen, qui ſunt
bona opera & cultus Dei, defenduntur hæ traditiones, vt in legē
Moſis Nazaræorum abſtinentia, eſi non merebatur remiſſionem
peccatorum, tamen Deo placebat, & erat cultus Deo gratus.

HOC ſuoc recens quidam pingere traditiones didicerunt,
tamen non de his medijs rebus dimittant, ſed alios tetros errores
opinionem de poteſtate Episcoporum ſtabilire conantur.

NECESSÈ eſt autem, pios hic cauere doctrinæ inſiſtente
Magnus error in hoc ipſo ſuoc ineſt, non recte citatur exemplum
Moſe. Longe differunt opera à Deo inſtituta & ordinata, ab ope-
bus non mandatis & non ordinatis à Deo, ſed tantum conſilio
mano excogitatis. Erant cultus Dei opera in lege Dei ordinata,
remiſſionem peccatorum non merebantur. At hæ ſuperſtitiones
gitatæ ab hominibus ſine mandato Dei, nec fuerunt, nec ſunt cultus
Dei. Nequaquam probat Deus hanc audaciam hominum, qui
men ſemper vſitata fuit, fingendi cultus, id eſt, opera, quorum
immediatus ſit, vt Deus per ea honore afficiatur. Ideo exclamatur
diuina, Matth. 17. Fruſtra colunt me mandatis hominum. Et poſt

phethis & apud Paulum taxatur hæc audacia. **S**ED veri
 sunt opera à Deo mandata, quæ sunt in agnitione & fiducia
 creatoris, hoc sine, vt Deo præstetur obedientia, & proficamur
 vere esse Deum, quem sic colimus. Ita Ezech. 20. reuocat nos
 ad præcepta diuina, inquiens: In præceptis patrum vestrorum nolite
 accedere, sed in præceptis meis ambulate. Et sæpe repetita sunt hæc
 monitiones. Et in Psalm. 118. Lucerna pedibus meis verbum tuum. Et
 in Num. cap. 15. Non sequantur cogitationes suas. **TERTIVS**

error est: Hypocritæ fingunt talia opera perfectiones esse, vt Mo-
 nachi sua vota plena vanitatis anteferunt vitæ politicæ & æconomi-
 cæ: cum Deus mirando consilio sic confociauerit genus humanum, &
 in his laboribus & periculis velit conspici fidem, inuocationem, con-
 fessionem, mutuum beneficentiam, tolerantiam, & alias virtutes.

QUARTVS error est opinio necessitatis, vt scribunt quidam,
 Ieiunium quadragesimæ necessarium est: alia arbitraria sunt.

Nec tantum carnificina est conscientia, iudicare non esse
 Christianum, non esse membrum Ecclesiæ Dei, comedentem carnes
 die sexta, aut non seruantem ieiunium quadragesimæ. Sed error est
 obdurans res maximas, doctrinam de iusticia Euangelij, & de Eccle-
 sia, qualis sit, & quomodo discernenda sint membra Ecclesiæ, non ci-
 bio & potu, sed fide, inuocatione, & cæteris virtutibus. Ac contra opi-
 nionem necessitatis expresse dicitur Colof. 2. Nemo vos iudicet in
 cibo & potu. Et Gal. 5. In libertate qua Christus vos liberauit, stete,
 nec rursum in seruitutis implicemini. Et opinio necessitatis magnas
 discordias semper peperit: vt olim contentiones fuerunt de die Pascha-
 tis, de fermento, & nunc similes contentiones multæ ororæ sunt.

QUINTVS error. Accedit ad priores opiniones & hic error,
 quod Episcopi sibi sumunt potestatem instituendi nouos cultus, & ob-
 ligandi conscientias, vt Gregorius constituit, vt mariti translati ad
 ordinem Presbyterorum, relinquerent consuetudinem coniugum, &
 constitutio de confessione præcipit enumerationem, & decreta facta
 sunt de discrimine ciborum & ieiunio, &c. **D**e talibus traditio-
 nibus etiam libri extant recentes pleni labyrinthorum, in quibus scri-
 buntur, Peccata mortalia esse violationes talium rituum, etiam extra
 cultum scandali. Gerson quaesuit ἐπιγνέαι: sed vera consolatio est
 vox Euangelij, quæ vult hunc intellectum libertatis in Ecclesia notum
 esse & conseruari, videlicet remotis illis erroribus, de quibus dictum
 est.

RITVS humanos honestos, ordinis causa factos, seruari
 posse sine opinione meriti, cultuum & necessitatis, vt supra dictum
 est ex Colof. 2. Nemo vos iudicet in cibo aut potu, &c. Et Petrus in-
 quit Actor. 15. Quid tentatis Deum, imponentes iugum cervicibus
 discipulorum, quod neq; patres vestri, neq; nos portare potuimus?

TERTIA

TERTIA regula: Remotis erroribus illis, de quibus doctor Ecclesiam necesse est, postea ritus aliquos honestos, boni ordinis causa factos, & seruamus, & seruandos esse docemus: vt sine ordine homines viuere non possunt. Et Paulus inquit 1. Corinth. 14. Omnia decore & ordine fiant.

Et extat Athanasij dictum: Vtilis est ceremoniæ, sed cum cognitione veritatis & mediocritate. Hinc enim apparet oppositam esse superstitioni, quæ tunc quoque, augere remonias, & obscurabat veritatem, & onerabat conscientias Ecclesias.

A G I M V S autem gratias Deo, æterno Patri Domini nostri IESU Christi, qui propter filium, & per eum, æternam Ecclesiam colligit, quod inde vsq; ab initio generis humani constitutum publicum ministerium Euangelij, & honestos congressus, qui ipsam distinxit quædam tempora: & oramus eum, vt deinceps firmet & regat Ecclesiam. **E T** studiose docemus, vt omnes aduersus conseruationem publici ministerij, & vitent scandala & dissipationes, vt suo loco copiosius dicitur.

DE VITA MONASTICA.

O M I T T I M V S longiorem commemorationem de veteribus historijs eorum, qui vel in solitudinem secesserunt, vt Ammonius vel collegia similia scholis instituerunt, extra ciuitatum frequentiam, vt Basiliius. Aliæ enim alijs causæ fuerunt secedendi. Deserentibus Monachis iam loquamur, qui minime sunt in solitudine Collegia sunt hominum, vel doctorum, vel indoctorum, in metropolitane & frequentia commodius viuendum, quam viuunt alij homines. Habent voluptates quas expediunt, alij alias. Et multo plus occupati cæteri homines in vita politica & æconomica. **N A M** ipsi quidem iam illa ridicula encomia de perfectione, & de vita contemplatiua ad se transferunt, vt olim aliqui fecerunt. Et cum magna sit multitudo hominum in illis sodalicijs, non volumus conuincere illis, qui propter culinas & licentiam illas latebras amant: sed labiles obrestamur propter gloriam Dei & suam salutem, vt cogit hæc dicta, Exodi 20. Non habebis Deos alienos: Fugite idololatriam. Corinth. 10. Qualis nunc est vita Monastica? Plurimum habet impiorum cultuum & vanitatis: Missas habent venales pro viuis mortuis, & hic quæstus est in plerisque Monasterijs maximus. Vnde est ibi & mortuorum inuocatio, cum multa terris superstitionibus, statuarum adorationibus, indulgentijs, & alijs imposturis. **H A C** sola doctrina aut nulla sunt, aut corrupta. **H A C** sola castitas magna sunt, cur homines non prophani ex illis sodalicijs abire debeant. Quia vota quæ implicat te generi vitæ, in quibus